

Bűz

Mentőautó száguld el szirénázva Nyári mellett, a falkaöszöntől vezérelt kutyák felvonyítanak a kerítések mögött a hang nyomán. A férfi dezodorjának illatanyagától agresszívvé vált darazsak zuhanórepülésben támadnak, Nyári kénytelen folyamatosan hessegetni őket. Hirtelen mozdulatai miatt messziről pantomimjátékosnak látszik. A mellékutca kiöblösödő torkolatában nagy testű autó tűnik fel, a volánnál ülő huszonéves csaj szemlátomást parkolóhelyet keres. A férfi csupán megszokásból állapítja meg magában, hogy egyedülálló nők nem közlekednek terepjáróval. Agyontetovált hajléktalan kér tőle tüzet a sarkon, Nyári mindig tart magánál öngyújtót az ilyen esetekre. Messziről elkerüli a Deák-szobor talapzatánál lebzselő kábítószereket, akik aprót lejmolnak a járókelőktől. Megnyálazott mutatójával megkeresi a szélirányt, majd beleszimatol a levegőbe. Az orrfacsaró bűz idegen városban is útbaigazítaná.

Bekerített területen pillantja meg a penetráns szagokat árasztó épülettorzót, melyre ebben a napszakban vastraverzek vetnek árnyékot. A bontásra ítélt bérház nyugati homlokzatára máris felfújtak egy graffitit a láthatatlan kezek: Jézus meghalt, de Mária újra terhes. Nyári az egyik beüvegezetlen ablaknyíláson át megpillantja gyerekkori önmagát, amint a lüszter fényénél éppen elodázza a lefekvést, sötétben ugyanis nem lett volna tanácsos egyedül maradnia gondolataival. Természetellenes testhelyzetekben, ruhástul aludt el esténként a vetetlen heverőn. Lábfeje fölött akkoriban nem gyógyuló sebek jelentek meg, melyeket a misztikumra hajló kiskamasz a földönkívüliek éjszakai látogatásainak tulajdonított. Csaknem belebetegedett a csalódásba, amikor egy gyermekorvos krónikus lábszárfekélyt diagnosztizált nála. Vigyázzon a fia vércukorszintjére, csúsztatta a doktor önnön tenyerét Nyári anyjának kézfejeire, s a nő nem húzódozott. Nyári anyját lánykori neve miatt egyébként lépten-nyomon összekeverték az öngyilkossá lett szépségkirálynóval, ebből azonban Csilla az emberélet útjának felén se vont le messzemenő következtetéseket. Nyári apja olykor ráköszönt a felöltöztetett próbababára a sarki ruhaüzlet előtt. A szórakozott banktisztviselő csupán egyetlen közös reggeli alkalmával jelentette ki, hogy csélcsap felesége egy felhőkarcolóban is fallikus szimbólumot vél felfedezni. A megjegyzés hatott. Szó szót követett, férjének omlettjét a felhevült teremtés tányérral együtt hajította a lichthófba. A háztömbben persze más házasságok is romlásnak indultak, mint megannyi spájzban felejtett barackbefőtt. Nem csoda, hogy a világítóudvaron patkányok kerestek menedéket a lehajigált tárgyak között. A szegényebb lakók ösz-zecsomózott lepedőkön ereszkedtek le egy-egy értékesebb holmiért.

Nyári anyjának hirtelen szívhalálát követően egyszeriben feleslegessé váltak bizonyos szavak. A verbális köszönési formák például. Nyári üdvözlés nélkül kikerülte apját esténként, ha hazatért a csavargásból. A közös étkezések is elmaradtak. Nyári nem nyúlt az öreg által kotyvasztott ételhez, inkább a közeli gyorsétteremből rendelt magának vacsorát. A sok hamburgerevéstől idővel pocakot eresztett. Az inzulinapullák érintetlenül heverték éjjeliszekrényén, lábszárán a diabéteszes sebeket pedig büszkén mutogatta annak a néhány havernak, akik még nem maradoztak el mellőle. Kíróhögte

azokat, akik a cukorbetegség következményeire figyelmeztették őt, a kór nyilvánvaló jeleit ugyanis egy harmadik típusú találkozásnak tudta be. Miután eltanácsolták az egyetemről, naphosszat ufós könyveket böngészett a szobájában. Láncdohányossá lett, a kávé pedig vizespohárból itta. Idősebb Nyári nem volt különösebben tetterős alkat, egyetlen fiának metamorfózisa azonban megérelte benne az elhatározást. Nem hagyhatja, hogy a gyerek egy hagymázás rögeszme foglyaként lassacskán megvakuljon, esetleg elüszkösödjene a lábujjai. Csöppet sem volt meggyőződve arról, hogy Attila megbocsátja ezt neki, egyik este mégis feltárcsázta a mentők telefonszámát.

Azóta eltelt harminc esztendő, Nyári pedig mostanra sokkal többet megtudott a világról. Például azt, hogy Einstein relativitáselméletének értelmében az emeleti lakók gyorsabban öregszenek földszinti társaiknál. Azzal is tisztában van, hogy ezen a környéken hosszú ujjú inget kell fölvennie, ha nem akarja, hogy összeszurkált könnyökhajlata miatt kábítószerfüggőnek nézzék a járókelők. Ugyan ki hinné el neki, hogy inzulinozza magát, ha éppen szédeleg, mert leesett a vércukra? Ilyenek jutnak eszébe egykori házának maradványai mellett, ahelyett, hogy jóízűt szippantana a bűzből, ha már a világítóudvar mélyén ott rohad az évtizedek alatt lehajigált megannyi reggeli, ebéd, vacsora és egyéb szerves hulladék. Nyári egész gyermekkorra.

Az elkerített romoktól keletre zöldellő liget fái közt a férfi ekkor különös fényekre lesz figyelmes. Erőtéljes zúgás társul a jelenséghez, mintha nagyfeszültségű távvezeték húzódná a közelben. Nyáriból már régen kiölték földönkívüliekbe vetett hitét elektrosokkal, gyógyszerekkel, pszichoterápiával. Nem hisz a szemének, amikor megpillantja a csészealjából kilépő fekete overallos humanoidot. Néhai apjának makacs szkepticizmusa villan agyába, valamiért mégsem érez elégtételt. Minden félelem nélkül elrendezi maradék haját a zsebében tartott fésűvel, és ruháját is megigazgatja, mielőtt esetlenül elindulna a jövevény felé. Elvégre ő képviseli most az emberiséget.

Rigó Kata

Kilenc sötét gomb

Bemegyek a fürdőszobába, megállok a másik ajtó előtt, kopogok. Csend, a fürdőszoba neszei, rezeg a boiler, sziszeg az őrláng. A rézkilincs íves, mint a számtanfűzetbe rajzolt kettes talpa. Megint kopogok, fülelmet az ajtóra tapasztom. Odabenn elnémul a Sokol rádió, szabad, mondja Dédi.

Lassan nyomom le a kilincset, ne hirtelen csapjon meg a benti levegő, keveredjen inkább a szappanos, vasas fürdőszobai hideggel. Nem akarom, hogy egyben rám dőljön Dédi öregszagú fészekmelege. Egész nap ebben üldögél. Mindketten úgy tudjuk, hogy illik pusztit adni, rákészülünk. Dédi nem szeret dörgölődni, nyalakodni, kihúzza magát a fotelben és vár, néz a vastag szemüveglencse mögül. Előre hajolok, hogy ne kelljen közelebb menni hozzá. Szürkevirágos otthonkát visel, véletlenül hozzáérek, bolyhos. Barázdált arca is az, mint a fa alatt hagyott, puhára aszott barack. Nyújtom a nyakam, tartom a távolságot, félek, hogy váratlanul csontnak ütközöm. A levegőbe cuppantok.